

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Romana Fialy, JUDr. Pavla Pavlíka, JUDr. Pavla Vrchy, JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Marie Žiškové, rozhodl o návrhu **Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci** na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Okresním soudem v Jablonci nad Nisou**, a dalších účastníků sporu původně vedeného u Okresního soudu Jablonci nad Nisou pod sp. zn. 9 C 38/2009, o náhradu za ztrátu na výdělků po pracovním úraze, nyní vedeného u Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci pod sp. zn. 62 Cad 66/2009: žalobce **J. S.**, a žalovaných **1) České správy sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze 5, Křížová 25, **2) Kooperativy pojišťovny, a. s.**, Vienna Insurance Group, se sídlem v Praze 1, Templová 747, IČ 47116617,

t a k t o :

- I. **Příslušný** vydat rozhodnutí ve věci vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci pod sp. zn. 62 Cad 66/2009, o náhradu za ztrátu na výdělků při uznání invalidity, **je** soud v občanském soudním řízení.
- II. Usnesení Okresního soudu v Jablonci nad Nisou ze dne 28. 4. 2009, čj. 9 C 38/2009 - 18, **se zrušuje.**

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem doručeným dne 2. 2. 2010 se Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci domáhal, aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc vzniklý ve smyslu § 1 odst. 1 písm. b) zákona č. 131/2002 Sb. mezi ním a Okresním soudem v Jablonci nad Nisou ve věci žaloby o náhradu škody za ztrátu na výdělků po pracovním úraze, vedené u okresního soudu pod původní sp. zn. 9 C 38/2009.

Z předložených soudních spisů vyplynuly následující skutečnosti:

Dne 13. 2. 2009 se žalobce obrátil na Okresní soud v Jablonci nad Nisou s návrhem, aby tento soud vydal rozsudek, kterým by žalované 2) uložil od měsíce srpna 2008 povinnost vyplácet žalobci náhradu za ztrátu na výdělků po pracovním úraze ve výši, která bude stanovena rozhodnutím soudu. Touto žalobou se soudní cestou mj. domáhal vůči žalované 1) opravy protokolu o posouzení zdravotního stavu žalobce v souvislosti s přiznáním plného invalidního důchodu.

Okresní soud v Jablonci nad Nisou usnesením ze dne 28. 4. 2009, čj. 9 C 38/2009 - 18, řízení zastavil. Rozhodnutí odůvodnil tím, že se jedná o věc správního soudnictví, kterou rozhodují soudy podle zvláštního zákona. Zároveň poučil žalobce, že může ve stanovené lhůtě podat žalobu ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem.

Krajský soud v Ústí nad Labem-pobočka v Liberci usnesením ze dne 30. 9. 2009, čj. 62 Cad 59/2009 - 26, žalobu proti žalované 2) vyloučil k samostatnému projednání pod sp. zn. 62 Cad 66/2009. Dospěl k závěru, že jednou žalobou byly postíženy dva nároky, které, ač spolu do jisté míry souvisejí, mají odlišný právní režim. Ve vztahu k žalované 1) se žalobce domáhá opravy protokolu o posouzení zdravotního stavu podle § 8 zákona č. 582/1991 Sb. a k posouzení této otázky je příslušný správní soud. Ve vztahu k žalované 2) se žaloba týká nároku na náhradu za ztrátu na výdělku při uznání invalidity podle § 371 zákoníku práce a k projednání je naopak věcně příslušný soud v občanském soudním řízení.

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci poté podal dne 2. 2. 2010 shora zmíněný návrh. Domnívá se, že vzhledem k tomu, že částí žaloby, již žalobce uplatňuje své nároky proti žalované 2), byl zahájen soudní spor o otázce soukromoprávního charakteru, mělo by být řízení o dané části žaloby vedeno před soudem civilním, nikoliv správním. Navrhl proto, aby zvláštní senát rozhodl, že k projednání žaloby proti žalované 2) je příslušný soud v občanském soudním řízení a že se usnesení Okresního soudu v Jablonci nad Nisou ze dne 28. 4. 2009, čj. 9 C 38/2009 - 18, zrušuje.

Na výzvu zvláštního senátu sdělila žalovaná 2), že namítá místní nepříslušnost Okresního soudu v Jablonci nad Nisou, neboť má sídlo v Praze 1, takže příslušný je Obvodní soud pro Prahu 1. Dále namítá nedostatek své pasivní legitimace v řízení z důvodu, že za škodu vzniklou pracovním úrazem odpovídá zaměstnavatel.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním soudem a obecným soudem se zvláštní senát řídil následující úvahou:

Předmětem řízení v této věci je jak spor vyplývající ze vztahů práva důchodového pojištění, tak i spor plynoucí z odpovědnosti za škodu při pracovním úraze.

Okresní správa sociálního zabezpečení podle § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění, posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost fyzických osob pro účely sociálního zabezpečení a pro účely poskytnutí dávek a mimořádných výhod podle jiných právních předpisů při zjišťovacích a kontrolních lékařských prohlídkách. Za tím účelem posuzují invaliditu a změnu stupně invalidity, a jde-li o pracovní úraz nebo nemoc z povolání, také skutečnost, že invalidita vznikla jako následek pracovního úrazu nebo nemoci z povolání; tato podmínka je splněna, pokud pracovní úraz nebo nemoc z povolání je jedinou nebo rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Krajskému soudu v Ústí nad Labem – pobočce v Liberci lze přisvědčit, že rozhodnutí o přiznání plného invalidního důchodu, vycházející z posouzení zdravotního stavu fyzické osoby, je rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné. O žalobách proti rozhodnutím týkajícím se důchodového pojištění rozhodují proto soudy ve správním soudnictví (§ 4 odst. 1 soudního řádu správního).

Jinak je tomu ovšem u žalobou uplatněného nároku na náhradu za ztrátu na výdělku při uznání invalidity, který je jedním z nároků z odpovědnosti za škodu při pracovních úrazech a nemocech z povolání.

Podle § 366 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění, zaměstnavatel odpovídá zaměstnanci za škodu vzniklou pracovním úrazem, jestliže škoda vznikla při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním.

Podle § 369 odst. 1 písm. a) zákoníku práce zaměstnanci, který utrpěl pracovní úraz nebo u něhož byla zjištěna nemoc z povolání, je zaměstnavatel v rozsahu, ve kterém za škodu odpovídá, povinen poskytnout náhradu za ztrátu na výdělků. Výši a podmínky náhrady za ztrátu na výdělků stanoví § 371 zákoníku práce.

Pracovní poměr je typickým poměrem soukromoprávním, kde obě strany mají rovné postavení, jedna není nadřizena druhé a žádná ze stran nemůže prosadit svou vůli jinak než před orgánem, který je k řešení takového sporu povolán zákonem. Spory vyplývající ze soukromoprávního vztahu zásadně náležejí rozhodovat soudům (§ 7 odst. 1 o. s. ř.); jiným orgánům jen tam, stanoví-li to zákon (§ 7 odst. 2 o. s. ř.). Naopak za institut veřejného práva a tudíž za věc, v níž je příslušný rozhodnout soud ve správním soudnictví, je považován služební poměr vojáků z povolání (upravený zákonem č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, v platném znění), který nelze pro jeho povahu považovat za věc soukromoprávní (pracovněprávní). Nejinak je tomu u rozhodování o odpovědnosti vojáka za škodu způsobenou státu (k tomu srov. usnesení zvláštního senátu ze dne 4. 5. 2005, čj. Konf 51/2004 - 9).

V neposlední řadě i z dostupné judikatury plyne, že se určením náhrady za ztrátu na výdělků při uznání invalidity zabývá Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a občanského soudního řádu) v občanském soudním řízení (k tomu viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. 10. 1998, sp. zn. 2 Cdon 1233/97 publikovaný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu pod č. 29, ročník 2000). I z toho lze dospět k závěru, že příslušným rozhodnout ve věci náhrady za ztrátu na výdělků při uznání invalidity je soud v občanském soudním řízení.

Proto zvláštní senát rozhodl, že příslušným rozhodnout je soud v občanském soudním řízení (§ 5 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb.). Současně podle § 5 odst. 3 téhož zákona zvláštní senát zrušil rozhodnutí okresního soudu, které výroku zvláštního senátu odporuje a kterým soud svou pravomoc popřel.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále bude tedy Okresní soud v Jablonci nad Nisou pokračovat v původním řízení o podané žalobě a zohlední skutečnost, že žalobou jsou uplatněny dva nároky, které mají odlišnou právní povahu; současně nepřehlédne námitky vznesené žalovanou 2) týkající se nedostatku její pasivní legitimace v řízení a místní nepříslušnosti Okresního soudu v Jablonci nad Nisou.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 31. května 2010

JUDr. Michal Mazanec
předseda zvláštního senátu